

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 grudnia 2007 r. nr DPE-451-427(3)/12187/2007/MOS Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wymierzył M. s.c. J. J. M. G P. M. W. C z siedzibą w S (dalej: M. , powód) - karę pieniężną w wysokości 38.787,21 zł, co stanowi 3,5693 % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez powoda w 2006 r., za niewywiązanie się z obowiązku określonego w art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne polegającego na uzyskaniu i przedstawieniu do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii albo uiszczeniu opłaty zastępczej.

Swoją decyzję Prezes Urzędu Regulacji Energetyki oparł na następujących ustaleniach.

W 2006 r. powód dokonał sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym w ilości 3 453,289 MWh. Udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia, które przedsiębiorstwo energetyczne powinno przedstawić do umorzenia albo z opłaty zastępczej, którą przedsiębiorstwo energetyczne powinno było uiścić, w wykonaniu całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez to przedsiębiorstwo odbiorcom końcowym, powinien w 2006 r. wynieść nie mniej niż 3,6 %. Na powodzie ciążył zatem, zdaniem Prezesa URE, obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii na łączną ilość 124,318 MWh albo wniesienia opłaty zastępczej w wysokości odpowiadającej tej ilości energii elektrycznej. Powód nie uzyskał jednak i nie przedstawił Prezesowi URE świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, nie uiścił również opłaty zastępczej. W związku z powyższym Prezes URE nałożył na powoda karę w wysokości 38 787, 21 zł.

Kara została nałożona w oparciu o art. 56 ust. 2a pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym minimalna wysokość kary pieniężnej za nieprzestrzeganie obowiązku określonego w art. 9a ustawy, nie może być niższa

niż kwota uzyskana według wskazanego wzoru, zgodnie z którym kwotę nie uiszczonej opłaty zastępczej należy pomnożyć przez współczynnik 1,3. W przedmiotowej sprawie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nałożył karę w wysokości stanowiącej wynik iloczynu nieziszczonej opłaty i współczynnika 1,3, a więc w wysokości minimalnej.

Prezes URE wskazał, że wymierzając karę, wziął pod uwagę stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz sytuację finansową Spółki. Prezes URE uwzględnił fakt, iż powód nie był dotychczas karany za niewypełnienie obowiązków określonych w art. 9a ust. 1 ustawy.

Od powyższej decyzji powód wniósł odwołanie (k. 8 akt sąd.) wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy oraz zwolnienie powoda z tajemnicy handlowej i zobowiązanie do przedłożenia umowy sprzedaży energii elektrycznej nr M /A /1/2005 z dnia 30 grudnia 2005 r.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez nieprawidłowe zastosowanie art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne poprzez przyjęcie, że obowiązek tam wymieniony dotyczy powoda.

Powód oświadczył, że nie dysponuje siecią w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne. Podniósł, że art. 9a ust. 1 nie znajduje do niego zastosowania z uwagi na fakt, iż nie zachodzą przesłanki tam wymienione. Powód przyznał, iż jest przedsiębiorcą energetycznym oraz sprzedaje energię na rzecz odbiorcy końcowego (100% sprzedaży na rzecz A SA). Podkreślił jednocześnie, że nie jest spełniony trzeci warunek wymieniony w przepisie, gdyż odbiorca całej puli wyprodukowanej energii (A) w ogóle nie jest podłączony do sieci powoda z uwagi na fakt, iż powód nie dysponuje siecią w rozumieniu definicji z art. 3 pkt 11 Pr. En. zaś wytwarzana energia jest przesyłana do odbiorcy (A) linią bezpośrednią w rozumieniu art. 11 pkt f Pr. En. tj. linią łączącą elektrownie powoda bezpośrednio z odbiorcą.

Ponadto powód podkreślił, że adresatami przepisu art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne są duzi wytwórcy energii elektrycznej ze źródeł innych niż

odnawialne. Zadaniem przywołanego przepisu jest zaś ochrona słabszych wytwórców energii odnawialnej. Zdaniem powoda uznanie przyjętej przez Prezesa URE interpretacji przepisów nakazujących także wytwórcom energii odnawialnej uzyskiwanie świadectw pochodzenia energii albo płacenie opłaty dodatkowej, za prawidłową doprowadziłoby wytwórców energii odnawialnej do strat finansowych. W ocenie powoda taka interpretacja przepisów Prawa energetycznego jest nieuzasadniona i sprzeczna z intencją ustawy.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że zasadniczą okolicznością, która została wzięta pod uwagę przy wymierzaniu kary pieniężnej i ustaleniu jej wysokości był fakt, iż powód, pomimo że ciążył na nim obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii albo uiszczenia opłaty dodatkowej, nie zrobił tego. Pozwany podkreślił, iż brak własnej sieci nie ma znaczenia w przedmiotowej sprawie. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne – przepis ten znajduje zastosowanie, gdy podłączeni do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są odbiorcy. W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, że A S.A., jedyny odbiorca energii wyprodukowanej przez powoda, jest przyłączona do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozwany nie zgodził się także z drugim argumentem powoda. Podniósł, że zgodnie z literalnym brzmieniem przepisów wszyscy wytwórcy energii elektrycznej posiadający odbiorców końcowych są zobowiązani uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii elektrycznej albo uiszczenia opłaty dodatkowej.

Rozpoznając odwołanie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny.

W 2006 r. powód dokonał sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorcy końcowego (A) w ilości 3 453,289 MWh. Powód wytworzył energię w elektrowni biogazowej zlokalizowanej na terenie Oczyszczalni Ścieków w P .

Pismem z dnia 16 kwietnia 2007 r. Prezes URE, działając na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne zwrócił się powoda z prośbą o udzielenie informacji dotyczących sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych.

W piśmie z dnia 28 września 2007 r. Spółka udzieliła odpowiedzi na ww. zapytanie Prezesa URE. Poinformowała także, że produkuje energię ze źródeł odnawialnych i jej zdaniem wolą ustawodawcy było wyłączenie wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych spod obowiązku uzyskiwania i przedstawiania świadectw pochodzenia energii albo uiszczania opłaty dodatkowej.

Pismem z dnia 18 października 2007 r. Prezes URE poinformował Spółkę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej i wezwał Spółkę do przesłania we wskazanym terminie wyjaśnień.

Pismem z dnia 27 listopada 2007 r. Prezes URE zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania oraz o przysługującym jej prawie do zapoznania się z całością zgromadzonego materiału dowodowego i wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień. Spółka nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Zgodnie z art. 9a ust 1 ustawy – Prawo energetyczne, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające energię odbiorcom końcowym, przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zobowiązane uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectwo pochodzenia energii elektrycznej albo uścić w terminie do dnia 31 marca opłatę zastępczą. Spółka dokonała sprzedaży energii w ilości 3 453,289 MWh – obowiązek wynosił 3,6% a więc 124,318 MWh - na tyle powód powinien umorzyć świadectwa pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych. Realizacja obowiązku mogła być też spełniona poprzez uiszczenie opłaty zastępczej w wysokości 29 836, 32 zł (jednostkowa opłata zastępcza za 1 MWh wynosi 240 zł)

Zgodnie z art. 56 ust 2a pkt 1 Pr. Energ. Minimalna wysokość kary pieniężnej to wysokość opłaty zastępczej pomnożonej przez 1,3 a więc 38, 787,21 zł - Prezes URE wymierzył więc karę w wysokości minimalnej.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje jednoznacznie, iż powód nie uzyskał i nie przedstawił do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnym źródle energii oraz w ustawowym terminie nie uiszczył opłaty zastępczej. Okoliczność ta została przyznana przez powoda w treści odwołania i jest bezsporna między stronami.

Przedmiotem sporu między stronami jest ocena, czy wyżej wskazany obowiązek ciążył na powodzie.

Rozstrzygając spór Sąd uznał, iż powód był zobowiązany do realizacji obowiązku określonego w art. 9a ust 1 ustawy – Prawo energetyczne.

Sąd zgodził się ze stanowiskiem Prezesa URE, zgodnie z którym określona w przepisie art. 9a ust. 1 przesłanka przyłączenia do sieci na terytorium RP odnosi się do odbiorcy końcowego, w tym przypadku do A . W sprawie bezsporne jest, że odbiorca końcowy (A) jest zarazem przyłączony do sieci elektroenergetycznej E SA, jest zatem bez wątpienia przyłączony do sieci na terytorium RP. Z uwagi na powyższe argumenty w tym zakresie przedstawione przez powoda nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd zgodził się również ze stanowiskiem pozwanego zaprezentowanym w odpowiedzi na odwołanie, zgodnie z którym obowiązek z art. 9a ust. 1 Pr. En. dotyczy również przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem energią, które nie muszą dysponować jakąkolwiek siecią w rozumieniu nadanym jej przez przepisy Prawa energetycznego.

W ocenie Sądu również okoliczność, iż powód produkuje w 100% energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych nie zwalnia go z obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1. Powód spełnia wszystkie przesłanki wskazane w ustawie – jest wytwórcą energii elektrycznej i sprzedaje tę energię odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci na terytorium RP. Zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu art. 9 ust. 1 wywiązanie się z określonego tam obowiązku nastąpić może wyłącznie poprzez uzyskanie i przedstawienie do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia albo uiszczenia opłaty zastępczej.

Nie można natomiast zwolnić się z tego obowiązku poprzez sam fakt produkcji określonej ilości energii elektrycznej w odnawialnym źródle.

W ocenie Sądu jednoznaczne brzmienie przepisu nie dopuszcza dokonywania jego wykładni *contra legem* z powoływaniem się na ratio legis ww. przepisu.

Jednakże, nawet odwołując się do ratio legis przepisu art. 9a ust. 1, którego celem jest przecież wspieranie przedsiębiorstw produkujących energię ze źródeł odnawialnych (w tym powodowego przedsiębiorstwa) dostrzec należy słuszność argumentacji Prezesa URE. Okoliczność, że powód produkuje energię ze źródeł odnawialnych nie pozostaje bez znaczenia dla sytuacji prawnej powoda. W poprzednio obowiązującym stanie prawnym przedsiębiorca mógł wykazać spełnienie analogicznego obowiązku poprzez wykazanie, że odpowiednią ilość energii ze źródeł odnawialnych wytworzył we własnych źródłach. Zważyć jednakże należy, że nawet w obecnym stanie prawnym okoliczność ta może być podstawą uznania obowiązku określonego w art. 9a ust. 1 za spełniony. Należy jednakże dopełnić określonych formalności, czego powód nie dokonał. Przepis 9a ust. 1 stanowi, że podmiot obowiązany jest do uzyskania świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i przedstawienia ich do umorzenia Prezesowi URE. Powód, produkując energię ze źródeł odnawialnych miał możliwość uzyskania świadectw pochodzenia na wyprodukowaną przez siebie energię i dokonać umorzenia w ten sposób uzyskanych świadectw (własnych świadectw) w zakresie określonym w rozporządzeniu (3,6%) czego nie dokonał.

Tym samym Sąd uznał, że Spółka nie wywiązała się w 2006 r. z obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne.

W ocenie Sądu bezprzedmiotowa jest w sprawie analiza prawidłowości zastosowania przez Prezesa URE przesłanek wymiaru kary pieniężnej określonych w art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego – stopnia zawinienia, szkodliwości czynu, czy też dotychczasowego zachowania się podmiotu ukaranego, z uwagi na fakt, iż kara pieniężna określona została w najniższym dopuszczalnym ustawą wymiarze.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nie znajdując podstaw do uwzględnienia odwołania oddalił je jako bezzasadne – art. 479⁵³ § 1 K.p.c.

SSO Hanna Kulesza

Za zgodność z oryginałem
Sekretarz